

عنوان مقاله:

بازخوانی مفهوم ربا در قرآن کریم بر پایه روش معناشناسی ساخت گرا

محل انتشار:

پژوهشنامه مطالعات تاریخی قرآن و حدیث، دوره 21، شماره 58 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسندگان:

محمد حسن شیرزاد - دانشجوی دکتری علوم قرآن و حدیث دانشگاه امام صادق (ع).

محمد حسین شیرزاد - دانشجوی دکتری علوم قرآن و حدیث دانشگاه امام صادق (ع).

خلاصه مقاله:

در طول تاریخ جهان اسلام، بحثهای فراوانی پیرامون مفهوم ربا میان طیفهای گوناگونی از اندیشمندان از جمله مفسران، فقها، و اخیرا اقتصاددانان دنبال شده، و باینحال، تلاش چندانی به منظور بازنمودن تصویری واضح از ربای رایج در جامعه عصر نزول با تکیه بر شواهد تاریخی صورت نگرفته است. مطالعه در این باب می تواند بستری مساعد برای فهم صحیح موضوع حکم فقهی ربا فراهم آورد. در مطالعه پیش رو برای نخستین بار این مفهوم با بهره گیری از دانش معناشناسی، و رویکرد معناشناسی ساخت گرا کاویده می شود. فرضیه بنیادین این مطالعه آن است که در قرآن کریم از دو گونه ربای متفاوت و نه یک گونه ربا سخن رفته است که با یکدیگر تفاوت بسیار دارند. آن گونه از ربا که بر پایه دهش از روی میل و خواست درونی شکل گرفته، تحریم نشده، و به عکس، نوع دوم که گرفتنی از روی قهر و غلبه است، افزون بر آن که تحریم گردیده، نوعی اعلان جنگ با خدا و رسول او تلقی شده است.

کلمات کلیدی:

حکم فقهی ربا، تاریخ انگاره ربا، تاریخ داد و ستد، سیره نبوی، انسان شناسی اقتصادی فرهنگ عصر نزول، رسم مصحف عثمانی، قواعد ارتوگرافی عربی قرآن

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1012784>

